

De Hemel is Gratis!

Harry Beishuizen

met een bijdrage van

Machteld Blickman

De Hemel is Gratis!

Volgens het *BEI-geloof*,
dat gebaseerd is op de BijnaDoodErvaring.

Dit is een 'on demand'- uitgave (januari 2016/2019) via www.bravenewbooks.nl

Exemplaren te bestellen bij de uitgever, via internet (o.a. www.bol.com), of via h.beishuizen3@gmail.com (ook voor opmerkingen).

© 2019 Harry Beishuizen. Alle rechten voorbehouden. (3^e druk).

Ter nagedachtenis aan Rowena (het meisje van Nulde) †
en Savanna (Alphen a/d Rijn) †

Bij de tweede druk (januari 2017).

Precies een jaar geleden publiceerde ik (ook in eigen beheer) dit boekje onder de titel *Above us only sky?* Die titel was geïnspireerd op de vreselijke aanslag in Parijs door Moslimextremisten op o.a. het Bataclantheater op vrijdag 13 november 2015. Heel ontroerend speelde toen een Duitser op een zelf meegebrachte piano het lied *Imagine* van John Lennon op de stoep voor dat theater. In dat lied staat, zoals bekend, de regel *Above us only sky*. Vanwege de actualiteit gebruikte ik toen dat statement van Lennon, aangevuld met een vraagteken. Vervolgens ging ik in mijn boek proberen die vraag te beantwoorden.

We zijn nu echter een jaar verder en dat doet mij besluiten terug te keren naar de ooit eerder gekozen (werk-)titel *De Hemel is Gratis*. Want de ‘lading’ van dit boek wordt met deze, nu zelfbedachte, bewering veel beter gedekt dan door de vraag of er überhaupt wel sprake is van een ‘hemel’, een leven na de dood, een *Eindeloos Bewustzijn* (Van Lommel), of hoe men een hiernamaals ook wil aanduiden. Waar het mij, in het door mij als docent levensbeschouwing ontwikkelde *BEI-geloof*, om gaat is de door kerken en religies bedachte en vooral gekoesterde veronderstelling dat je eerst ‘gelovig’ moet zijn voor je erin mag (in de ‘hemel’) te ontzenuwen. Afgaande op de verhalen van mensen die zeggen een Bijna-Dood-Ervaring (BDE) te hebben gehad, concludeer ik dat het helemaal niet nodig is om eerst ‘op je knieën’ te gaan voor een God en/of lid te moeten worden van de een of andere doctrine. Ik omarm die ervaringsgegevens, omdat ik alleen dat ‘gratis erin mogen’ (gekoppeld aan de zogenaamde levensfilm) rechtvaardig vind en ik wijs iedere vorm van *a ticket to heaven* als machtsmisbruik van kerkleiders en verwerpelijk ‘inspelen’ op de heel natuurlijke angst voor de dood waar iedere sterveling mee te maken heeft van de hand.

In dit boek bespreek ik een groot aantal publicaties van mensen die zeggen via ‘een zesde zintuig’ te kunnen communiceren met ‘spirits’ uit de ‘Bovenwereld’, onder andere ter verkrijging van informatie daaromtrent. Zo is in hoofdstuk 6 de volgende tekst te lezen:

>In het boek *Zelfdoding in het Licht van de Ziel* laat de auteur, Ellen Scheffer, 14 personen aan het woord, die allen iets te zeggen hebben over de basis van haar boek: de evolutie van de ziel op haar reis door de levens heen.

De bijdrage van Marijke Vonk, 54 jaar in 2010, helderziend sociotherapeut te Nijmegen, *Dans van de geest*, eindigt als volgt (pag. 187, 188):

De Kristallen stad.

De volgende dag zat ik thuis te mediteren. Omdat ik ja had gezegd tegen mijn levensopdracht werd ik als dank door mijn gidsen uit mijn lichaam gehaald en meegenomen naar de kristallen stad! Dat was heel ontroerend. Het is niet in

woorden te vatten wat ik daar heb ervaren. Daarom heb ik geschilderd en er gedichten over geschreven.

In die stad zijn wij allemaal essentie, een lichtbol. Vanuit die lichtbol scheppen wij de illusie die de wereld in feite is. We hebben daar allemaal een veel hogere staat van bewustzijn dan hier op aarde. Ik zag hoe we met elkaar als lichtbollen versmolten, speelden met vormen en van alles schiepen met het grootste gemak. Hele kathedralen van lichtkristallen, alles wat je maar wilde. We konden ons in die gebouwen begeven, rondlopen en zo onze scheppingen ervaren.

Niemand had een muur van bescherming om zich heen, iedereen was volkomen zichzelf. Schijnvertoningen waren overbodig. We waren liefdevolle, vreugdevolle, orgastische, zich bewust van zichzelf zijnde, scheppende lichtbollen.<

Hoewel ik totaal niet beschik over zoiets als een zesde zintuig, meen ik toch te kunnen bewijzen, dat die lichtbollen of orbs op zijn minst bestaan! Met behulp van flitsfoto's zijn die orbs tevoorschijn te 'toveren', waarbij ik er tevens van overtuigd ben, dat levenden (ik dus ook) ermee kunnen communiceren (hen vragen te verschijnen). Zie de foto's op pagina's 141, 142, 143.

Maar zie in dit verband ook het onlangs (2018) verschenen boek van Bas Steman: *Morgan, een liefde*:

Op sommige digitale foto's die ik heb gemaakt zie je witte doorschijnende bolletjes. Het zouden stoffes kunnen zijn of watermoleculen in de lucht, maar dan is het wel bizar dat ze niet staan op alle foto's die op die plek genomen zijn. Sommige mensen zeggen dat het entiteiten zijn, orbs.

Toegevoegd heb ik de bespreking van drie nieuwe, interessante boeken: *Suizid ist nicht das Ende*, *Contact met dierbaren na zelfdoding* en *WAT ALS dit DE HEMEL IS* (zie H.7).

3^e druk (2019): andere omslag, verbeteringen, toevoeging boek Bas Steman.

O-O-O-O-O

Inhoudsopgave: (Hoofdstuknummer, titel, paginanummer)

- 1. Inleiding: 10**
- 2. Schets van mijn leven: 13**
 - 2.1 1944 – 1987: 13
 - 2.2 ‘HVO-Harry’: 17
 - 2.3 *LEVE LEVO*: 25
 - 2.4 Docent LEVO: 31
 - 2.5 Werkstukken: 38
 - 2.6 Toetsen: 45
 - 2.7 Voor- en nawoorden uit werkstukken, 1e en 2e klassen: 46
 - 2.8 Klas voor Levenskunst: 52**
- 3. Thema *Doodgewoon* in de 3e klassen: 56**
 - 3.1** Lesschema: 56
 - 3.2 Bijdrage Machteld Blickman *Mijn Geloof*: 58**
 - 3.3 Werkstukvoorkanten: 68
 - 3.4 Werkstuk voor- en nawoorden: 69
 - 3.5** Een paar pagina’s uit het werkstuk van leerlinge C.: 75
- 4. De Bijna-Dood-Ervaring (BDE): 80**
 - 4.1 Definitie en geschiedenis: 80
 - 4.2 Meestal heel aangenaam: 84
 - 4.3 Vooral heel logisch: 85
 - 4.4** Kind niet met het badwater weggooien: 86
- 5. Reïncarnatie: 88**
 - 5.1 Definitie en geschiedenis: 88
 - 5.2** Voor het *BEI-geloof* noodzakelijk: 90
- 6. De Schepping wordt gekenmerkt door Groei: 92**
 - 6.1 Religies (mensen) zijn van nature conservatief: 92
 - 6.2 Groei-in-Liefde: 94
 - 6.3** Ik ben/wij zijn...God!: 96
- 7. Het leven in eigen hand nemen: zelfmoord of -euthanasie: 102**
 - 7.1 Definiëring: 102
 - 7.2 Zestien boeken: 104
 - 7.3 Vergelijking van de boeken: 127
 - 7.4** Conclusie: 130
- 8. Kwetsbare kinderen: 131**
- 9. Is doodgaan erg? NEE dus!: 134**
 - Verantwoording: 137**
 - Geraadpleegde bronnen: 138**
 - Appendix 1. Licht- of energiebollen (orbs): 140
 - Appendix 2: Vlinder Pien: 146
 - Schilderwerkstuk Mike van Gijzel: 150

Hoofdstuk 1: Inleiding.

In zijn lied *Imagine* droomt John Lennon van een wereld zonder (onder andere) religie, hemel en hel: *And the world will be as one*. John Lennon ziet religies, enzovoort, dus als een bron van conflicten.

Jaren geleden, van 1978 – 1982, was ik hoofd van de Rembrandtschool (lager onderwijs) in Delft. Ergens in die 4 jaar was er op een avond een vergadering van de oudercommissie, waar ik uiteraard bij aanwezig was. Die vergadering werd gehouden in ‘mijn’ lokaal (klas 6, tegenwoordig groep 8), omdat daar de hoogste tafels en stoelen van de school stonden.

Op het linker uitklapbordje van mijn schoolbord had ik de tekst van John Lennons *Imagine* geschreven. Ik gebruikte die voor mijn lessen Engels, die toen nog op vrijwillige basis voor schooltijd gegeven werden. Die tekst vond ik geschikt, omdat het Engels eenvoudig was en de tekst inhoudelijk ook nog interessant. Echter, de Rembrandtschool was wel protestants christelijk...

Na afloop van de vergadering kwam de voorzitter van de oudercommissie, - een vrouw die, wist ik, lid was van een streng christelijke denominatie - naar mij toe en uitte ernstige kritiek op dat lied en het feit dat ik, als hoofd van een protestants christelijke school, de leerlingen aan zo’n ‘foute’ tekst blootstelde.

Ik vind het altijd wat overdreven als iemand beweert: “Toen knapte er iets in me.” Want takken kunnen knappen, elastiekjes, een ruit, maar ‘iets in een mens’? Toch was dat toen ook op mij van toepassing: ergens in mij knapte de verbinding die ik tot dan toe altijd nog voelde met ‘het’ geloof. Maar ik was wel hoofd van een christelijke school, mijn baan - mijn brood - was in het geding!

Met *Imagine* heb ik dus een speciale band, terwijl ik het bovendien voor een deel eens ben met de boodschap van Lennon: religies richten veel ellende aan, de wereld was wellicht beter af zonder. Toch is dat maar ‘half waar’: religies hebben in vroeger tijden ook een belangrijke bijdrage geleverd aan het leefbaar maken (en houden) van de samenleving in zijn breedste vorm. En ook: ik was dan wel inmiddels overgestapt naar het humanistische gedachtegoed, maar helemaal niks meer na de dood vond ik ook zo kaal. Toen al nam ik gretig (!) kennis van nog schaarse BDE-verhalen: in 1977 had ik mijn eerste boekje daarover gekocht: *Sterven is heel anders, ervaringen met de eigen dood*.

In dat boekje, - de term Bijna-Dood-Ervaring bestond nog niet eens -, heeft een Duitse ziekenhuisdominee, Johann Christoph Hampe, een heleboel ervaringsverhalen van mensen in zijn praktijk, die klinisch dood waren geweest maar dus weer ‘teruggehaald’, bij elkaar gezet. Achterflap: *Op grond van de in dit boek opgetekende ervaringen mag men geloven, dat sterven geen*

benauwdheid en angst betekent, maar bevrijding, geen ontbinding van de persoonlijkheid, maar vervolmaking ervan.

Waarom trilden mijn handen zo, waarom kon ik wel huilen en lachen tegelijk bij het lezen van die achterflap? Misschien wel hierom: omdat ik was opgevoed en opgegroeid in een streng gereformeerde, dus verstikkende sfeer van ‘benauwdheid en angst’, betekende dit boekje voor mij een openbaring, inderdaad, een bevrijding. Zie verder hoofdstuk 2 met ook een korte levensbeschrijving.

Na te zijn afgekeurd als schoolhoofd deed ik eerst een paar jaar niets, zat ik dus thuis, maar bevrijdde mezelf daaruit door via een twee-jarige opleiding leraar humanistisch vormingsonderwijs te worden. En dat was voor mij ‘midden in de roos’. Waar ik als schoolhoofd tekortschoot in de leidinggevende taken, bleek ik hier een talent te hebben om met leerlingen te graven naar de betekenis (voor hen) van levenswaarden als vriendschap, betrouwbaarheid, jezelf zijn, en noem maar op. Vooral vond ik het daarbij erg fijn, dat ik geen enkele doctrine hoefde te verdedigen, nee, alles was bespreekbaar, ook, bijvoorbeeld het bestaan van God: noem eens voor- en nadelen...

Omdat dit ‘werk’ me zo goed beviel, volgde ik de eerstgraads opleiding in dit vak en vond meteen een baan als docent levo (levensbeschouwelijke vorming) aan een middelbare (neutrale!) school: zie hoofdstuk 3.

Fascinerend vond ik daar het thema ‘dood’, op die school in de derde klassen via de leermethode *Perspectief* aan de orde gesteld onder de titel *Doodgewoon*. Tegelijkertijd kwam de BDE steeds meer in het nieuws en toen ik een keer op tv een interview zag met Machteld Blickman over haar BDE, dacht ik: die vrouw, zo helder en *down to earth* als zij hierover vertelt, wil ik vragen voor gastlessen op mijn school. Via de *Stichting Merkawah* (tegenwoordig: *Netwerk Nabij-de-doodErvaringen*) zocht en vond ik haar adres: zie hoofdstuk 3.

Mijn belangstelling voor het BDE-fenomeen was nu voorgoed gewekt (zie hoofdstuk 4), omdat ik het zo’n prachtige oplossing vond en vind voor het ‘religieprobleem’. Waar John Lennon meent dat afschaffing het beste is voor de wereld, kies ik toch voor de inzichten die BDE’ers ons verschaffen.

In de hoofdstukken 5 en 6 beschrijf ik hoe ik reïncarnatie toevoeg aan de BDE en aldus, in voortdurende kritische discussies met mijn leerlingen, een geheel eigen geloof ontwikkel: het *BEI-geloof*. ‘BEI’, de eerste drie letters van mijn achternaam, was destijds mijn docentenafkorting in onder andere lesroosters.

Vervolgens ‘scan’ ik in hoofdstuk 7 vele BDE-publicaties op het verschijnsel ‘zelfmoord’ of zelfeuthanasie. Ik meen namelijk dat daar waar het moeilijk

wordt, en dat geldt zeker voor zoiets controversieels als zelfmoord, de werkelijke Waarde van een levensbeschouwing zal blijken.

Daarna wil ik in hoofdstuk 8 oog hebben speciaal voor het lot van vermoorde kinderen en betoog ik dat je het eigenlijk niet kunt maken om heel stoer van mening te zijn, dat er niets is na de dood, dat je dus helemaal geen hiernamaals meer nodig hebt om fijn (zinvol) te kunnen leven. Lekker is dat voor de driejarige Savanna uit Alphen aan de Rijn, die door haar eigen moeder mishandeld en vermoord werd...

Hoofdstuk 9 is dan de samenvatting onder de veelbelovende titel: *Is doodgaan erg? NEE dus!*

Dan nog 'de' verantwoording: waarom eigenlijk heb ik dit boek willen schrijven + uitgeven.

Met als toegift twee 'aanhangsels', die niet nodig zijn voor de onderbouwing van het *BEI-geloof*, maar die ik toch, in dit boek, de moeite van het vermelden vind.

Natuurlijk ook nog een lijst van de geraadpleegde bronnen en helemaal aan het eind een prachtig schilderwerkstuk van leerling Mike van Gijzel, dat speciaal voor dit boek gemaakt lijkt te zijn...

O-O-O-O-O

Hoofdstuk 2. Schets van mijn leven.

2.1 1944 – 1987.

Hoewel het in dit boek juist niet de bedoeling is de camera te richten op personen, laat staan die te verheerlijken, acht ik een korte levensbeschrijving van mij, als auteur, toch noodzakelijk. Immers, dan weet de lezer een beetje ‘wie het zegt’ en is daardoor beter in staat de waarde van zijn (mijn) beweringen en ‘ontdekkingen’ in te schatten.

Bovendien zei Socrates al, dat er niet zoiets is als ‘de’ Waarheid, maar dat ieder mens zijn eigen Waarheid in zich draagt en volgens hem was ‘de’ taak van de filosoof om middels het stellen van goede (!) vragen die Waarheid uit iemand ‘te trekken’, zoals een vroedvrouw een baby uit een moeder trekt. (Socrates’ moeder was vroedvrouw.)

Graag sluit ik mij daarbij aan met een kleine variatie op een beroemde uitspraak van Jezus: ik ben mijn Weg, mijn Waarheid en mijn Leven. Om gewicht en draagwijdte van die specifieke Waarheid te kunnen bevatten is het nodig om te weten wie die bijbehorende ‘ik’ is.

Overigens vind ik, qua Waarheid, ook weer niet alles goed. Ik bedoel: ieder mens heeft recht op (respect voor) zijn/haar Waarheid, maar die Waarheid moet van mij wel ‘deugen’, mag dus, bijvoorbeeld, niet in strijd zijn met de Verklaring van de Rechten van de Mens, zoals vastgesteld door de Verenigde Naties.

Ten slotte wil ik hier ook nog opmerken, dat iemands Waarheid niet per se enig & uniek hoeft te zijn; ik acht het heel goed mogelijk dat mensen groepen vormen op grond van overeenkomsten in hun Waarheden. Gevaar daarvan is wel dat zo’n ‘Groepswaarheid’ een eigen leven gaat leiden en door groepsleiders verheven wordt tot zoiets als een goddelijke openbaring, zulks voornamelijk bedoeld als legitimering van door henzelf zich toegeëigende ‘leiderschaps-rechten’ (wat ik noem: ‘Hét Grote Religieprobleem’).

In 1944 werd ik geboren als vijfde in een gezin van vader, moeder en zes kinderen, vijf jongens en een meisje.

Zoals vaker voorkwam in die tijd, was mijn vader autoritair en mijn moeder kil. Het milieu was ‘streng gereformeerd’, met alle bijbehorende ellende, die ik hier verder bekend veronderstel via schrijvers als Jan Wolkers, Jan Siebelink en Maarten ’t Hart.

Op de lagere school bleek ik goed te kunnen leren en, hoewel ik gevoelig & stil was (al een – ziekenfonds -brilletje in de 4^e klas), had ik toch ook wel vriendjes (liever vriendinnetjes.).

Links broer Jos

±10 jaar

Op de middelbare school kreeg ik leerproblemen, omdat ik niet trouw was in het maken van m'n huiswerk. Daardoor zat vader mij steeds meer op mijn huid, zowel fysiek als mentaal, met tegenovergesteld effect: m'n schoolprestaties verbeterden er niet door, terwijl ik me op den duur wel steeds meer terugtrok in mezelf.

Zo heb ik bijvoorbeeld nooit durven puberen, omdat ik niet tegen mijn vader in durfde te gaan. Als volwassene vermeed/vermijd ik conflicten, omdat mijn ervaring was dat conflicten voor mij stevast pijnlijke nederlagen betekenden/betekenen.

Na zittenblijven + huiswerktoezicht (kostte mijn vader nog een hoop geld...) behaalde ik toch m'n HBS-B-diploma in 1963.

Daarna kon en mocht ik, net als mijn oudste broer, naar de universiteit. Maar omdat ik niet wist wat ik wilde worden, wist ik ook niet welke studie ik moest kiezen. Om dat uit te zoeken liet mijn vader mij psychologisch onderzoeken aan het prof .dr. J. Waterink Instituut in Amsterdam.

Bij de affaire rond dit onderzoek wil ik wat langer stilstaan, omdat die typerend is voor de verstikkende sfeer waarin ik moest opgroeien en die mij gemaakt, maar, naar mijn overtuiging, vooral beschadigd heeft.

Twee dagen lang maakte ik allerlei I.Q.-testen, moest ook een boom tekenen, een verhaal afmaken, telkens uit drie kiezen wat hij het liefst wilde, enzovoort.

Een paar weken later was de afspraak voor de uitslag. Hoewel ik dat nu achteraf ongelooflijk vind, liet ik mij toen zonder enig protest naar een wachtkamertje sturen, terwijl vader die uitslag ging vernemen. Na afloop, het duurde nog vrij lang, zei hij alleen, dat het volgens het onderzoek voor mij inderdaad mogelijk was om 'medicijnen' te kiezen. Ik had dat op een lijst aangekruist, omdat ik ooit zendingsarts wilde worden: 'de zwartjes', - die

omschrijving heb ik letterlijk in een lagereschoolopstel van mij teruggevonden -, eerst paaien met allerlei geneeskunst en hen daarna 'Jezus' in de maag splitsen!

Medicijnen dus. Een schriftelijke bevestiging van het gesprek tussen vader en het Instituut zou nog opgestuurd worden. Inderdaad vond ik een paar dagen later thuis op de mat een bruine envelop, afkomstig van het bewuste Instituut, en gericht aan mijn vader. Er was geen sprake van dat ik die envelop zelf open zou maken. Ik was er niet bij toen mijn vader 's avonds de envelop tussen de post gevonden moet hebben en ik durfde er de volgende dag ook niet naar te vragen. Zo kon het gebeuren, dat ik de uitslag van mijn eigen test toen niet onder ogen kreeg.

Ik werd ingeschreven aan de VU, zocht en vond een kamer in Amsterdam, liet mij, in navolging van mijn oudste broer, ontgroenen door het studentencorps, en bleef daarna dag in dag uit op mijn kamer zitten, kwam er eigenlijk alleen vanaf voor een enkel boodschapje of een bioscoopbezoek.

Na een half jaar kwam vader er achter dat ik niets uitvoerde, vrijwel geen enkel college had bezocht, om over tentamens natuurlijk maar te zwijgen en haalde mij weer terug naar het ouderlijk huis in Ermelo.

De omschrijving 'verlaten' benadert nog het beste mijn gevoel van toen, in die korte Amsterdamse periode. Ik denk dat daar de basis is gelegd voor mijn latere depressiviteit. In ieder geval gebeurde het regelmatig, dat ik urenlang, soms de hele nacht – terwijl ik mijn Aladinkacheltje al uit had gedaan – onbeweeglijk in mijn fauteuil (een lage, wat men toen noemde, 'rookstoel') bleef zitten, onmachtig om overeind te komen, om mij überhaupt te bewegen. Pas veel later zou ik in de term *catatonisch* iets herkennen van mijn gevoel van toen: staren naar de punt van een schoen aan het eind van een been dat over het andere was geslagen, zonder die op te kunnen tillen, zo loodzwaar als die leek te zijn; daarbij heel licht, nauwelijks waarneembaar, ademen...

Nadat vader plotseling was overleden in september '87 ging ik vrijwel meteen tussen zijn paperassen op zoek naar die bruine envelop. Binnen een half uur had ik hem! Trillende handen (weer) bij het eruit trekken van de twee A-4-tjes. En toen...ongeloof nam bezit van me.

Er stond namelijk veel positiefs over mij in, dat ik 'hoogbegaafd' was, fijngevoelig, intuïtief, beschouwend, vindingrijk, enzovoort; dat ik weliswaar nog wat weinig *flamboyant* was, maar dat men verwachtte dat dit later bij zou trekken. Enfin, eigenlijk alleen maar positief! Ook een beroepskeuzeadvies: de geesteswetenschappelijke kant zou mij op het lijf geschreven zijn, dus dat ik een goede psychiater zou kunnen worden.

En dat allemaal terwijl ik toen niet anders wist (van mijn vader te horen had gekregen) dan dat ik een luilak was, niks deed, niks kon, gewoon niet deugde. En zoals mijn vader toen over mij dacht, zo dacht ik ook over mezelf; want zoiets internaliseert een kind op den duur.

Stel dat ik de uitslag van dat onderzoek toen wel onder ogen had gekregen, zou ik dan mijn studie wel hebben aangepakt?

Maar los daarvan: welke vader onthoudt zijn zoon een bijzonder gunstig psychologisch rapport over diens geaardheid annex capaciteiten??

Eenmaal thuis vond ik een baantje als ‘hulpbroeder’ bij het Psychiatrisch Ziekenhuis ‘Veldwijk’ te Ermelo. Tijdens die periode zag ik op tv een toneelstuk over een paus die dood ging, met vervolgens een machtsstrijd onder de kardinalen over de opvolging. Dat greep me zo aan, dat ik meende ‘geroepen’ te zijn om dominee te worden. Dit sloot mooi aan op mijn wens als kind om later zendingsarts te worden. Dat ‘arts-deel’ was nog even mislukt, maar dan bleef toch wel degelijk het worden van zendeling over. Dus theologie! Mijn ouders vonden het goed, onder voorwaarde dat ik thuis bleef wonen, zodat ze toezicht op mij konden houden. Dat bleek gecombineerd te kunnen worden met studeren aan de Theologische Hogeschool te Kampen. Echter, omdat ik ‘maar’ HBS-B had, moest ik een voorstudie van een jaar doen met Grieks, Latijn en ook maar vast Hebreeuws. Terwijl ik geen talenknobbel had en ook nog lui was.

Dat werd dus de volgende mislukking in mijn leven, na, opnieuw veel liegen en bedriegen...

Toch kreeg ik nog een kans van vader: net als hijzelf onderwijzer worden aan de Kweekschool, maar dan wel onder huiswerkcontrole van mijn (oudere) zus en haar man in Harderwijk, die allebei die Kweekschool al hadden doorlopen en werkzaam waren in het onderwijs. Dat lukte en in september '68 behaalde ik mijn Hoofddake.

Meteen daarna vond ik een baan als onderwijzer aan een lagere school, ging (weer) zelfstandig wonen, kreeg verkering en was een jaar later getrouwd. Kort na elkaar werden er twee dochters geboren.

Als onderwijzer aan een protestants christelijke school moest ik nadenken over wat ik mijn leerlingen eigenlijk ‘wijs wilde maken’ op christelijk gebied. Daarbij wilde ik hen geen knollen voor citroenen verkopen en ontdekte in mijzelf steeds groter wordende twijfels aan de christelijke ‘Waarheden’, waarin ik was opgevoed. Dat was overigens ook precies de tijd waarin kritische twijfelaars als Kuitert en Wiersinga van zich lieten horen binnen de Gereformeerde Kerk. Ik vond hun opvattingen bevrijdend en las hun boeken gretig.

Maar ik was intussen wel hoofd van een christelijke school geworden en dat komy slecht uit als je van je christelijke waarheden afglijdt als van een zeephelling. Bovendien bleek ik totaal niet geschikt voor de taak van schoolhoofd, kreeg steeds meer last van slapeloosheid, raakte overspannen en kwam tenslotte zelfs in de afkeuring terecht!